

Lennart Bodström: Utrikesdeklarationen 1983

Talare
Lennart Bodström
Utrikesminister

Datum
16 mars 1983

Plats
Stockholm

1 Herr talman!

1983 kallas redan "missilens år". I det uttrycket sammanfattas den oro och
fruktan människorna i dag känner inför läget i världen. Ett element i en mörk
5 världsbild är således säkerhetspolitiskt, men det finns också ett ekonomiskt.

Relationerna mellan supermakterna har alltsedan avspänningspolitikens
höjdpunkt under 1970-talets första hälft successivt försämrats. Spänningen har
ökat och upprustningen tilltagit. Försöken att nå uppgörelser om begränsning
10 av kärnvapen har hittills misslyckats.

Dialogen mellan supermakterna har nu i någon mån återupptagits. 1983 är i
detta hänseende ett avgörande år. Enligt NATO-alliansens s. k. dubbelbeslut
skall man mot slutet av året börja placera ut nya medeldistansrobotar i Europa,
15 om ingen överenskommelse om dessa vapen dessförinnan nåtts. Sovjetunionen
har under tiden fortsatt att placera ut liknande system.

1983 framstår också som ett avgörande år för världsekonomin. Produktionen
har sedan flera år stagnerat, världshandeln har utvecklats ogynnsamt och
20 arbetslösheten har stigit. För några år sedan kunde framstående ekonomer säga
att det endast var fråga om en tillfällig nedgång. Om bara staterna avhöll sig från
att försöka påverka det ekonomiska förloppet, skulle självläkande krafter
framkalla en ny högkonjunktur. Den föreställningen har nu allt färre anhängare.
Även om vissa ljusglimtar i dag kan skönjas, växer alltmer insikten att världens
25 länder endast genom en aktiv ekonomisk politik och i samverkan med varandra
har möjlighet att långsiktigt vända utvecklingen. Vad som för många i-länder är
en kris är för ett stort antal u-länder en katastrof med massarbetslöshet och svält.

Det är mot denna bakgrund man skall se de initiativ som tagits för att minska
30 den internationella spänningen. Det är också mot denna bakgrund man kan se

de initiativ som tagits för att stimulera den ekonomiska utvecklingen.

35 I en tid av skärpta motsättningar mellan stormakterna är det ett centralt mål för Sverige och dess grannländer att slå vakt om freden och stabiliteten i vår del av Europa. Det nära och förtroendefulla samarbetet mellan de nordiska länderna har underlättat denna strävan.

40 Det nordeuropeiska områdets strategiska betydelse har ökat under senare år. Den militära aktiviteten i vår närhet har tilltagit. De nordiska länderna har dock genom sin utrikes- och säkerhetspolitik förmått möta dessa förändringar. Det säkerhetspolitiska mönstret och stabiliteten i Norden har inte rubbats. Men ett växande ansvar vilar på stormakterna att visa återhållsamhet i sitt militära uppträdande i Nordeuropa.

45 Det nordiska samarbetet bygger på historiska traditioner, på likheten i samhällssystem och levnadsvanor. Ett nära och omfattande vardagligt samarbete äger rum på ett otal områden mellan de nordiska länderna. Det är regeringens avsikt att tillvarata alla möjligheter att främja praktisk samverkan i Norden.

50 Europa intar en central roll i ansträngningarna att minska spänningen mellan supermakterna och häva de kriser som f. n. hemsöker världen. Det finns i Europa, trots de aktuella svårigheterna, en betydande ekonomisk styrka och en växande insikt i allt fler länder om nödvändigheten av en aktiv ekonomisk politik. Europa kan därför bidra till att överbrygga klyftorna mellan öst och väst
55 och mellan nord och syd. Sverige kommer att aktivt medverka i dessa ansträngningar.

Sveriges ekonomiska utveckling är i avgörande grad beroende av vad som sker i Europa. Ett utbyggt samarbete mellan de europeiska länderna är nödvändigt för
60 att bryta den ekonomiska nedgången och minska arbetslösheten. Regeringen eftersträvar därför att utvidga det ekonomiska samarbetet i Norden, inom EFTA och med EG. Vi utesluter på förhand endast samarbete som skulle kunna sätta vår neutrala och alliansfria ställning i fråga. Regeringens syn på den
65 internationella handeln och ekonomin kommer att redovisas närmare i den handelspolitiska deklARATIONEN.

Utvecklingen i vårt grannland Polen inger särskild oro. En demokratiskt uppbyggd fackföreningsrörelse har genom statsmakternas beslut upplösts.

Tusentals personer är fängslade för sin vägran att ge upp rätten till åsikts- och yttrandefrihet. Den djupa kris det polska samhället hamnat i kan övervinnas endast om demokratiska värden respekteras. Suspensionen av krigslagarna vid det senaste årsskiftet måste följas av verkliga steg på vägen mot försoning och dialog.

75

Situationen för de mänskliga rättigheterna i Turkiet ger även den anledning till fortsatt oro. Massrättegångar mot fackliga ledare pågår. Uppgifter om tortyr förekommer. Regeringen har tillsammans med fyra andra länder anmält Turkiet till Europarådets kommission för de mänskliga rättigheterna.

80

Den tragiska utvecklingen i Mellanöstern är ytterligare ett exempel på att fred och rättvisa inte kan uppnås genom våld. Israels invasion av Libanon var ett brott mot folkrätten och FN-stadgan. Den förorsakade ett stort mänskligt lidande. Invasionen skapade nya hinder för en fredlig utveckling. Regeringen stöder FN:s säkerhetsråds krav på att Israel omedelbart och ovillkorligt drar tillbaka sina trupper. Vi stöder det libanesiska folkets krav på att få bestämma sitt eget öde.

85

Israel har rätt att leva i fred inom äkra och erkända gränser. Men vi kan inte acceptera att andra stater och folk i området förvägras samma rätt.

90

Den grundläggande konflikten i Mellanöstern kan endast lösas om det palestinska folkets legitima krav på självbestämmande tillgodoses. Palestinierna måste ges rätten att, om de så önskar, grunda en egen stat på territorier som Israel hållit ockuperade sedan 1967. Parterna måste därför mötas i direkta förhandlingar med utgångspunkt från säkerhetsrådets grundläggande resolutioner 242 och 338. Vid dessa förhandlingar har PLO en naturlig plats som likaberättigad förhandlingspart. Vi vänder oss bestämt mot Israels försök att eliminera PLO som politisk kraft.

100

De olagliga bosättningarna fortsätter i oförminskad takt. Om bosättningspolitiken fullföljs som planerat genomför Israels regering i praktiken en annektering av ockuperade territorier och försvårar därmed allvarligt en lösning av konfliktens kärnfråga.

105

Kriget mellan Iran och Irak är inne på sitt tredje år. Stridshandlingarna fortsätter att skörda stora offer i människoliv och egendom. Riskerna för en

110 spridning av konflikten är uppenbara. FN har i olika omgångar uppmanat
parterna fill eld upphör och en fredlig lösning. Det är vår förhoppning att
parterna snarast skall inse nödvändigheten att få ett slut på kriget. Statsminister
Palme kvarstår som FN:s generalsekreterares representant i Iran-Irak-frågan.
Han är beredd att med kort varsel ta upp medlingskontakter, om båda parter så
115 önskar och en fredlig uppgörelse därmed kan främjas.

För mer än tre år sedan trängde sovjetiska trupper in i Afghanistan. Striderna
inne i landet har fortsatt sedan dess, och civilbefolkningen har utsatts för stort
lidande. Flyktingströmmen till grannländerna Pakistan och Iran fortsätter. I
120 Pakistan finns nu världens största enskilda flyktingansamling. Afghanistan är ett
exempel på en supermakts hänsynslösa kränkning av ett litet lands suveränitet.
Ockupationstrupperna måste lämna landet. Regeringen fäster stor vikt vid de
indirekta FN-samtal som inleddes i juni förra året med berörda parter i syfte att
få fill stånd en fredlig lösning.

125

Också det hårt drabbade folket i Kampuchea måste återfå rätten att självständigt
bestämna sin politiska framtid utan inblandning utifrån. De vietnamesiska
trupperna måste därför dras tillbaka. En fredlig lösning förutsätter att
förhandlingar kommer till stånd under medverkande av alla i konflikten
130 deltagande parter.

Med utmanande förakt för folkrätten, mänskliga rättigheter och demokratiska
principer fortsätter apartheidregimen i Sydafrika att slå vakt om deh vita
minoritetens maktställning. Ökade polisresurser och nya säkerhetslagar kan inte
135 dölja en allt starkare opposifion. Våldet ökar i Sydafrika. Detta våld sprids nu
också ut över landets gränser.

Den illegala ockupationen av Namibia har förstärkts. FN:s plan för ett
självständigt Namibia förhalas. Militär aggression, stöd till terroriströrelser och
140 ekonomiskt sabotage är de senaste vapnen i apartheidregimens arsenal gentemot
grannstaterna.

Apartheidpolitiken är ett hot mot internationell fred och säkerhet. Det är en
illusion att tro att den nuvarande regimen i Sydafrika frivilligt skall avhända sig
145 sina privilegier så länge apartheid garanterar den vita minoriteten total
ekonomisk dominans. Därför blir gemensamma internationella åtgärder alltmer
påkallade. För dem som inte har förståelse för detta är det nödvändigt att

150 framhålla att alternativet till effektiva, fredliga ekonomiska sanktionsmedel är en upptrappning av våldet och ökad blodsutgjutelse.

I Centralamerika antar våldet, förtrycket och den sociala misären allt större dimensioner. Privilegierade grupper motsätter sig kraven på en drägligare tillvaro för bredare befolkningsgrupper och en demokratisk samhällsutveckling.
155 De blodiga inbördeskrigen i El Salvador och Guatemala visar inga tecken till avmattning. Konflikterna sprider sig över regionen. Förenta staterna hävdar att man har ett särskilt ansvar för situationen i Centralamerika. Den svenska regeringen anser därför att Förenta staterna bör utnyttja sitt inflytande till att få i gång förhandlingar mellan de stridande.

160

Folken i Centralamerika måste äntligen få bygga sina samhällen i fred och frihet utan inblandning utifrån.

En ljusglimt i mörkret är vissa latinamerikanska staters uttalade vilja att försöka
165 bidra till en förhandlingslösning. Särskilt uppmuntrande är den nya mexikanska administrationens beslutsamhet att fullfölja denna politik. Ett första steg mot politiska lösningar måste vara att alla vapenleveranser, all vapentrafik och allt militärbistånd till och inom regionen upphör. Vidare måste de olika ländernas territoriella integritet respekteras. Flyktingar och andra nödlidande måste ges
170 internationellt stöd. Sverige kommer även i fortsättningen att lämna humanitär hjälp till dessa grupper.

Herr talman!

175 Det allvarliga världsläget kräver att Sveriges utrikespolitik präglas av fasthet och konsekvens.

Sedan slutet av 1940-talet står två militärblock mot varandra. Av Europas länder har några få, däribland Sverige, valt att stå utanför pakterna. En stat som vill
180 vara neutral måste i krigstid hävda sin territoriella integritet. Men det svenska territoriet skall också i fredstid skyddas mot kränkningar av alla slag varifrån de än kommer. Regeringen har vidtagit åtgärder för att stärka vår kapacitet att upptäcka och ingripa mot kränkningar. Reglerna för ingripanden har skärpts.

185 Neutralitetspolitiken innebär inte att vi skall iaktta tystnad i den internationella debatten eller passivt betrakta världshändelserna. Vår utrikespolitik är aktiv. Vi

verkar för åtgärder som kan främja avspänning. Vi hävdar alla folks rätt att bestämma sitt eget öde och söker främja ett utvidgat internationellt samarbete.
190 När kriser uppstår mellan stater skall de lösas genom förhandlingar och inte genom våld.

Kärnvapenkapprustningen har skapat en ny säkerhetspolitisk situation, som skiljer vår tid från alla föregående: ett nytt världskrig kan med nuvarande
195 förstörelsekapacitet betyda slutet för vår civilisation. I ett kärnvapenkrig finns ingen segrare. Även om ett krig mellan öst och väst i Europa inledningsvis skulle bli begränsat, finns stora risker att kärnvapnen tillgrips och successivt i allt större skala. Därmed har kärnvapnen paradoxalt nog skapat en situation där gemensam säkerhet inte bara är tänkbar och önskvärd utan direkt nödvändig.

200 Europa har kallats det förberedda slagfältet. Sannolikheten för att inomeuropeiska motsättningar skulle leda till krig mellan de båda pakterna bedömer vi som relativt liten. Risken är större att konflikter i andra delar av världen trappas upp och överförs till Europa. Därtill kommer att den
205 teknologiska utvecklingen gjort förvarningstiderna inför ett anfall allt kortare. Faran för ett kärnvapenkrig ökar i ett läge där en regering eller en enskild militär befälhavare bara har några minuter på sig att fatta beslut om användning av kärnvapen. Möjligheterna till överblick, eftertanke och diplomatiska aktioner minskas drastiskt.

210 Det tjänar inte mycket till att tvista om orsak och verkan; Är det upprustning som leder till konflikter eller konflikter som leder till upprustning? Det må vara nog att konstatera själva sambandet. En säkerhetspolitik för Europa måste gå ut på att undanröja konfliktrisker. Det är ett mål som vi försöker främja på många
215 plan. Det gäller att få upprustningens onda cirkel att brytas. I stället krävs en avspänningens positiva dynamik, där det ena steget underlättar det andra.

Redan utanför det säkerhetspolitiska området finns mycket att göra som är ägnat att minska spänningarna mellan blocken. Förtroendet blir större ju mer
220 man utvecklar de ekonomiska, sociala och kulturella förbindelserna mellan länderna. Ett utbyte till ömsesidig fördel tenderar att bli självförstärkande. Freden gagnas av att den ena staten får ett intresse av den andra statens välstånd. Det finns ett samband mellan ekonomiskt samarbete och avspänning.

225 I fråga om de politiska relationerna mellan Europas stater är det naturligt att i

första hand uppmärksamma den europeiska säkerhets- och samarbetskonferensens (ESK) uppföljningsmöte i Madrid. Sedan tillkomsten av Helsingfordokumentet 1975 har ESK sysslat med en vid ämneskrets, däribland säkerhetspolitik, mänskliga rättigheter och kontakter, ekonomi och informationsspridning. Ett klart samband existerar mellan dessa områden. Framsteg behövs på samtliga av dem. Alla deltagande stater måste eftersträva konstruktiva och balanserade lösningar över hela fältet.

Sverige ser som sin uppgift i ESK att i samverkan med övriga neutrala och alliansfria stater söka överbrygga motsättningarna mellan de båda blocken. Vi vill ta till vara de möjligheter till avspänning och dialog som finns och undvika att Madridmötet fastnar i steril konfrontation. Vissa framsteg och en förbättrad arbetsatmosfär ger förhoppningar om att mötet kan avslutas före sommaren med ett substansrikt och balanserat slutdokument på grundval av ett förslag, som denna vecka framlagts av de neutrala och icke-paktanslutna staterna.

I så fall kommer ett beslut också att fattas om en europeisk nedrustningskonferens, en tanke som vi hela tiden aktivt arbetat för. Sverige har erbjudit sig att stå som värd för en sådan konferens. Det är också NN-staternas förslag.

Strävan efter nedrustning är ett centralt element i den svenska utrikespolitiken. Regeringen avser att fortsätta arbetet på att åstadkomma en nordisk kärnvapenfri zon. Målet är en överenskommelse mellan de nordiska länderna om gemensamma utfästelser om oinskränkt kärnvapenfrihet. Denna förenas med åtaganden av kärnvapenstaterna att respektera zonen och att inte använda eller hota använda kärnvapen mot denna samt att vidta åtgärder som minskar förekomsten av kärnvapen i det nordiska området.

Regeringen är givetvis medveten om att det finns ett antal svårlösta delproblem. Själva processen i riktning mot en nordisk kärnvapenfri zon är i sig förtroendeskapande och därmed spänningssänkande.

Det är således regeringens uppfattning att en nordisk zon kräver åtaganden från de stater som förfogar över kärnvapen i vårt närområde. Det är ett starkt krav att Östersjön görs kärnvapenfri. Av bl. a. folkrättsliga skäl kan man dock inte utgå från att detta hav kan ingå i zonen på samma villkor som de nordiska territorierna.

Regeringen har vidare tagit initiativ till sonderingar om en korridor i Centraleuropa, fri från slagfältskärnvapen. Utgångspunkten har varit den s. k. Palmekommissionens rapport. Denna rapport har väckt stor internationell uppmärksamhet och diskuterades under 1982 års generalförsamling, som
270 enhälligt antog en resolution om att följa upp kommissionens rapport.

Den främsta avsikten med korridorförslaget är att reducera risken för att s. k. slagfältskärnvapen kommer till användning tidigt i ett europeiskt krig och därmed riskerar att bli inledningen till ett hastigt eskalerande kärnvapenkrig.
275

Regeringen har bedömt korridorförslaget som ett av de mest angelägna i rapporten. Vi har därför i en rundfråga till NATO:s och Warszawapakts medlemmar samt till vissa alliansfria stater sonderat intresset för förslaget. Det hör till bilden att en debatt om att minska beroendet av slagfältskärnvapen
280 redan pågår inom NATO och sannolikt också inom Warszawapakten.

Det är viktigt att framhålla att den svenska regeringen med denna rundfråga inte anser sig ha lanserat ett eget i alla delar färdigt zonförslag. Regeringen stöder Palmekommissionens förslag som sådant, men har inte för sin del velat binda sig
285 vid detaljer. Snarare bör det svenska initiativet ses som ett sätt att påskynda och konkretisera debatten om de taktiska kärnvapnens roll i Europa.

Under de gångna tre månaderna har vi fått svar från flertalet tillfrågade regeringar samt ett stort antal inofficiella reaktioner. Även om bilden ännu inte
290 är fullständig finns tillräckligt underlag för att göra en första redovisning av berörda staters inställning till korridortanken.

De svar som hittills inkommit från medlemmar i Warszawapakten uttrycker allmänt stöd för tanken på en europeisk korridor fri från slagfältskärnvapen.
295 Dessa stater förordar emellertid - med ett undantag - att korridoren bör göras dubbelt så bred som nämns i den svenska noten.

En fördubbling av korridorens bredd ger den andra politiska och militära dimensioner än vad som avses i det ursprungliga förslaget. Vi noterar dock att
300 det från dessa länders sida har sagts att man betraktar korridorens utformning som en förhandlingsfråga.

Från NATO-håll hävdas bl. a. att en sådan zon skulle innebära en avvikelse från

305 NATO:s kollektiva säkerhetssystem, som bygger på en avskräckning med kärnvapen. Man hänvisar till att man anser sig vara underlägsen i fråga om konventionella stridskrafter.

Flertalet av de neutrala och alliansfria staterna redovisar positiva uttalanden.

310

I fråga om korridorankens militära konsekvenser är det angeläget att erinra om förslagets begränsade karaktär. Korridoren bör främst betraktas som en viktig förtroendeskäpande åtgärd, som i sig inte skulle medföra någon
315 kärnvapenedrustning, men som skulle minska risken för tidig insats av kärnvapen.

Det har även sagts att korridorinitiativet drar uppmärksamheten från andra förhandlingar. Regeringen anser inte att förhandlingar om strategiska vapen och
320 medeldistanskärnvapen - således helt andra vapentyper - skulle påverkas negativt av en diskussion om att förbjuda förekomsten av en tredje kategori av kärnvapen närmast gränsen mellan öst och väst.

Det ligger i sakens natur att ett förslag av denna art kräver tid för att mogna
325 fram och passa in i pakternas dispositioner och doktriner. Regeringen avser att fortsätta att verka för förslaget inom ramen för vår strävan att reducera och på längre sikt eliminera alla kärnvapen, avsedda för bruk i eller mot Europa.

Den svenska regeringens uppfattning är att det totalt sett råder en ungefärlig
330 militär balans mellan allianserna. Denna bör bibehållas, men på en betydligt lägre nivå än f. n.

På allt fler håll har man börjat inse att avskräckningsfilosofin inte hör hemma i kärnvapenåldern. Det brukar sägas att avskräckningen medverkat till att bevara
335 freden i Europa alltsedan andra världskrigets slut. Men detta är i längden ett farligt synsätt. Det innebär att staterna söker sin säkerhet i konkurrens. Helst ser man att den egna staten i militärt hänseende har ett övertag över den tänkta motståndaren. Detta leder till försök att kompensera vad man upplever som underlägsenhet och så fortsätter kapprustningen. Risken för att den till slut
340 resulterar i en öppen konflikt ökar. Mot detta vill vi hävda den gemensamma säkerhetens princip, där nedrustning ses som ett gemensamt intresse och konflikter löses med fredliga medel.

345 Arbetet för fred och nedrustning har ett brett folkligt stöd. Den växande
fredsrörelsen är ett uttryck för den oro människor känner inför upprustningen
och dess konsekvenser. Regeringen tar denna oro på allvar. Opinionsen för
nedrustning växer på olika håll. För en månad sedan antog de nordiska
350 socialdemokratiska partierna och landsorganisationerna ett uttalande som
innebär ett starkt stöd för nedrustning särskilt för en kärnvapenfri zon i Norden
och en korridor fri från slagfältskärnvapen i Europa. Även de kyrkliga
organisationerna spelar en viktig roll i dessa sammanhang.

Herr talman!

355

Den aktiva utrikespolitiken gör inte halt vid Europas gränser. Under de senaste
decennierna har det ena folket efter det andra befriat sig från kolonialismen och
upprättat suveräna stater. Denna process är inte fullbordad. Därtill har många
folk fått uppleva att det koloniala styret lämnat plats för nya och mer subtila
360 former för utländsk dominans.

Sveriges u-landspolitik grundas på uppfattningen att en utveckling värd namnet
måste komma de breda folklagren till del. Vad detta betyder för vårt bistånd
kommer regeringen att utveckla i riksdagens biståndsdebatt.

365

I stora delar av tredje världen är det endast ett fåtal människor som har kunnat
uppnå en dräglig tillvaro. I vissa fall är ett mycket litet skikt i besittning av den
politiska och ekonomiska makten. Det helt övervägande antalet människor lever
i fattigdom, vars omfattning vi svårigen kan föreställa oss. Detta betyder också
370 att flertalet av världens människor varken producerar eller konsumerar mer än
en bråkdel av vad de borde göra. Detta har viktiga sociala, ekonomiska och
politiska konsekvenser. De mest elementära mänskliga rättigheterna berörs.
Internationella spänningar förstärks. Stormakterna har här ett särskilt ansvar.
Rivaliteten mellan dem leder till att de gång på gång ingriper i lokala konflikter,
375 vilkas lösning därigenom försvåras.

Den s. k. alliansfria rörelsen höll nyligen ett toppmöte i New Delhi. Sverige
inbjuds regelmässigt att närvara som gäst vid dessa möten. Debatten bland de
hundratalet deltagande staternas företrädare var intensiv. Deras diskussion
380 präglades av den oro man i denna krets kände över den ekonomiska och
politiska utvecklingen som direkt påverkar deras egen situation. Toppmötet i

New Delhi visade att den alliansfria rörelsen är en betydelsefull och vital kraft i internationell politik.

385

Vårt engagemang för den tredje världen är ännu ett led i vår aktiva utrikespolitik, ett värn för vår och andras rätt att utvecklas i fred och frihet. En konsekvent hållning, och därmed förtroendet för vår politiska vilja, kräver att vi tillerkänner alla folk samma rätt. Dessutom har risken vuxit för att konflikter i andra världsdelar kan överföras till vår egen via existerande allianser och bindningar av ekonomiskt, politiskt och militärt slag.

390

Vår uppslutning kring staters suveränitet och mänskliga rättigheter är således fast grundad i vår demokratiska grundsyn, i folkrätten och i säkerhetspolitiska övertväganden. Vad som av vissa stater uppfattas som inblandning i inre angelägenheter, ser vi som respekt för överordnade internationella principer som nedlagts i FN:s stadga, i den europeiska säkerhetskonferensens slutakt och i andra folkrättsliga dokument. För att åstadkomma en dräglig internationell ordning måste vi påtala kränkningar av dessa grundläggande principer och rättsregler.

400

Sverige kommer också att fortsätta att verka för att regelsystemet till skydd för de mänskliga rättigheterna förstärks. Vi deltar aktivt i utarbetandet av en konvention mot tortyr. Vi skall fortsätta vår kamp mot dödsstraffet och mot de avrättningar utan rättegång och dom som äger rum på olika håll i världen.

405

Mot denna bakgrund är det självklart att stödet för Förenta nationerna utgör ett viktigt led i vår utrikespolitik. FN vilar på den gemensamma säkerhetens idé, på tanken att suveräna stater kan och måste söka fredliga lösningar när konflikter uppstår. De enskilda människornas fri- och rättigheter motsvaras av nationernas rätt till fred och oberoende. I båda fallen är FN ett omistligt instrument.

410

Herr talman!

Den politik regeringen önskar föra kan sammanfattas på följande sätt: Sveriges frihet, oberoende, territoriella integritet och demokratiska styrelseskick tryggas genom en utrikespolitik, utformad att säkra landets neutralitet i händelse av krig. Detta förutsätter att Sverige i fred inte gör sådana åtaganden som skulle försvåra eller omöjliggöra för landet att i ett krig upprätthålla neutraliteten. Det svenska folkets uppslutning kring neutralitetspolitiken som den självklara

420

425 huvudlinjen för svensk utrikespolitik utgör den bästa garantin för att den kommer att fullföljas. Försvaret är här ett viktigt stöd. Det skall ha en sådan styrka, uppbyggnad och inriktning, att det främjar neutralitetspolitikens trovärdighet.

430 Sverige har ett starkt intresse av en utveckling som bidrar till att överbrygga motsättningar mellan stormaktsblocken. Detta kräver särskilda ansträngningar i en tid när vi upplever djup misstro, ökade rustningar och växande spänningar i Europa.

435 Sverige söker genom sin utrikespolitik verka för internationell utjämning och avspänning som tillgodoser de enskilda människornas grundläggande behov och rättigheter och som främjar folkens frihet och självbestämmanderätt. Denna politik för internationell solidaritet är en viktig del i våra strävanden att säkra fred och trygghet för vårt lands medborgare.

Källa

440 <div>Manuskript hämtat från riksdagen.se (2026-03-19) </div>

Taggar

Politiska tal, Riksdagen, Socialdemokraterna, Utrikesdeklaration

URI

445 <https://www.svenskatal.se/tale/lennart-bodstrom-utrikesdeklarationen-1983>

450

455